

જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, આણંદ

જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ, આણંદ

દ્વિતીય સત્રાંત કસોટી - ૨૦૧૯

તારીખ : ૧૩-૦૪-૨૦૧૯	વિષય : સંસ્કૃત	ગુણ : ૮૦
વાર : શનિવાર	દોરણ : ૭	સમય : ૭-૧૫ થી ૧૦-૧૫

પ્રશ્ન : 1 (અ) નીચે આપેલા ક્રકરાનું સુંદર અક્ષરે લેખન કરો. 5

ભાવેશ: - કૃપયા પરિવેશયતુ । મોજને કિં કિમ્ અસ્તિ?
 ચેતના - મોજને વ્યજ્જનમ્ અસ્તિ, રોટિકા અસ્તિ, મોદકઃ અસ્તિ,
 અવલેહઃ અસ્તિ, ઓદનમ્ અસ્તિ ચ દાલમ્ અપિ અસ્તિ ।
 ભાવેશ: - તર્હિ શીઘ્રં દદાતુ ।
 ચેતના - સ્વીકરોતુ । લવણમ્ આવશ્યકં વા ?
 ભાવેશ: - આમ્, દદાતુ । કિચ્ચિત્ તક્રમ્ અપિ આવશ્યકમ્ ।

(બ) નીચેના ચિત્રો જોઈને સંસ્કૃત શબ્દો લખો.

અંજનાકષિ:

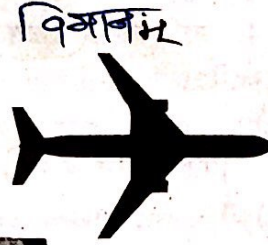

1.

2.

3.

5

4.

દિપદંડ

5.

ત્રીભાંગી

પ્રશ્ન 2 (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

5

1. ક: પરપાદેન ગચ્છતિ ?

(A) પાદરક્ષ:

(B) રથ:

(C) અલસ:

ઉટ્ટ:

(D)

2. કૃષ્ણમુખી કા અસ્તિ ?

(A) છોટિકા

(B) લેખની

(C) પાશ્ચાલી

સર્પિણી (D)

3. કીદૃશીં વાળીં વદેત્ ?

(A) દૃષ્ટિપૂતામ્

(B) વસ્ત્રપૂતામ્

(C) શાસ્ત્રપૂતામ્

(D) મન:પૂતામ્

4. કસ્તુરી કસ્માત્ જાયતે ?

(A) સિંહાત્

(B) મૃગાત્

(C) વૃક્ષાત્

(D) ગૃહાત્

5. કાતરઃ યુદ્ધે કિં કરોતિ ?

(A) પલાયનં

(B) યુદ્ધં

(C) શાન્તિ

કોલાહલં (D)

(બ) નીચે આપેલ પદ્યખંડને આધારે પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.

10.

પૂર્વદિશાયાં રક્ષતિ કાલિકા
 વસતિ કૃષ્ણઃ પશ્ચિમદિશાયામ્ ।
 ઉત્તરદિશાયાં રક્ષતિ અમ્બા
 કુન્તેશ્વરસ્ય તુ દક્ષિણધામ ॥
 ધન્યા દેવરક્ષિતા ગૂર્જરી
 જય જય જય મે ધરાગૂર્જરી ॥

સંસ્કૃત - દોરણ-7 - પેજ-1

1. कुन्तेश्वरस्य स्थानं कुत्र अस्ति ? २ शिवादिना
2. पश्चिमदिशायां कः वसति ? कृष्णः
3. पूर्वदिशायाः रक्षणं का करोति ? शालिका
4. अम्बा कस्यां दिशायां रक्षति ? उत्तर दिशायां
5. का भूमिः देवरक्षिता अस्ति ? गुजरात

प्रश्न 3 (अ) ज्योत्सं ज्योत्सो.

अ

1. शिलाभक्षी ४ पादरक्षः
2. द्विजिह्वा 5 लक्ष्मि
3. दूरदर्शनम् 1 चलचित्रम्
4. सङ्घे शक्तिः 2. कलौ युगे
5. बुद्धिः यस्य 3. बलं तस्य

ब

1. चलचित्रम्
2. कलौ युगे
3. बलं तस्य
4. पादरक्षः
5. लेखनी

प्र. 3 - 2
शालिका अस्ति भोजनं
नास्ति
उद्यानम् अस्ति पुष्पं नास्ति
दृष्टः अस्ति फलं नास्ति
कक्षः अस्ति छात्रः नास्ति

(ब) नीचे शब्द जूथोमांथी अलग पडता शब्द उपर 0 नी निशानी करो.

1. आम्रफलम्, द्राक्षाफलम्, जाम्बुफलम्, कमलम्
2. काकः, कोकिलः, शुकः, घानः
3. वानरः, शशकः, मशकः, अश्वः
4. रोटिकाम्, शाटिकाम्, मोदकम्, दालम्

(क) क्रोसमां आपेवा शब्दो नो उपयोग करी उदाहरण मुजब छ सार्थक वाक्यो बनावो. 6

(चक्रकः, मेघः, स्थालिका, जलम्, छत्रम्, भोजनम्, पुष्पम्, उद्यानम्, फलम्, वृक्षः, कक्षः, छात्रः, ओदनम्, दालम्)
उदाहरणः चषकः अस्ति जलं नास्ति। मेघः अस्ति छात्रम् नास्ति

प्रश्न 4 (अ) आपेवा शब्दो नो संस्कृत नाम लपो.

1. पथर शिला
2. मातृभूमि मम भूमिश्च
3. टेलीविजन दूरदर्शनम्
4. इणियुगमां कलौ युगे
5. पक्षीओनो राज पक्षीराजः
6. पग चरण
7. माता जननी
8. राज राजः, नृपः
9. आड दृष्ट, टिप
10. इज्ज शीतकम्

(ब) आपेवा वाक्यो नो संस्कृतमां अनुवाद करो.

1. मारुं भोजन समाप्त थयुं. 4. मारा मित्रनुं नाम ज्येश्ठे. मम मित्रस्य नाम ज्येश्ठे
2. अम्बामाता रक्षते अम्बामाता रक्षणे करे छे. 5. मारी शाणा सुंदर छे. मम पितालयं सुंदर अस्ति
3. आ विज्ञाननो युग छे. एतत् विज्ञानस्य युगम्

प्रश्न 5 (अ) आपेवा वाक्यो नो वार्ताना घटनाक्रम प्रमाणे लपो.

- 5 1. हे कुक्कुर ! तव पुच्छं वक्रम् अस्ति ।
- 1 2. उष्ट्रः स्वभावेन वक्रः अस्ति ।
- 4 3. उष्ट्रः हसति अग्रे चलति ।
- 2 4. मार्गे सः वृक्षस्य उपरि एकं शुकं पश्यति ।
- 3 5. हे शुक ! तव चञ्चुः वक्रा अस्ति ।

(ब) श्लोकपूर्ति करो. (कोई पण बे)

1. अयं निजः ..... कुटुम्बकम् ॥
2. उद्यमः साहसं ..... सहायकम् ॥
3. दृष्टिपूर्तं ..... समाचरेत् ॥

* * *

संस्कृत - धरेण-7 - पेज-2

दृष्टिपूर्तं न्यसेत् पठं पश्चात्पुनः पिबेत् जलम् ।
शास्त्रापूर्तां पठेत् वाणीं मनः पूतं समाचरेत् ॥